

Plán zberu

separovaného a komunálneho odpadu v obci Rakovo na rok 2019

Január

02. 01. 2019 Sklo
10. 01. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
15. 01. 2019 Papier
23. 01. 2019 Plasty
24. 01. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Február

01. 02. 2019 Sklo
07. 02. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
20. 02. 2019 Plasty
21. 02. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Marec

01. 03. 2019 Sklo
07. 03. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
12. 03. 2019 Papier
20. 03. 2019 Plasty
21. 03. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Apríl

01. 04. 2019 Sklo
04. 04. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
12. 04. 2019 Elektro., papier, jedlý olej
17. 04. 2019 Plasty
18. 04. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Máj

01. 05. 2019 Sklo
02. 05. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
07. 05. 2019 Papier
15. 05. 2019 Plasty
16. 05. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
30. 05. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Jún

03. 06. 2019 Sklo
12. 06. 2019 Plasty
13. 06. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
27. 06. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Júl

01. 07. 2019 Sklo
02. 07. 2019 Papier
10. 07. 2019 Plasty
11. 07. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
25. 07. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

August

01. 08. 2019 Sklo
07. 08. 2019 Plasty
08. 08. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
14. 08. 2019 Elektro., papier, jedlý olej, plasty
22. 08. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
27. 08. 2019 Papier

September

02. 09. 2019 Sklo
04. 09. 2019 Plasty
05. 09. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
19. 09. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Október

01. 10. 2019 Sklo
02. 10. 2019 Plasty
03. 10. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
17. 10. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
22. 10. 2019 Papier
30. 10. 2019 Plasty
31. 10. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

November

01. 11. 2019 Sklo
14. 11. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
27. 11. 2019 Plasty
28. 11. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

December

02. 12. 2019 Sklo
12. 12. 2019 Vývoz komunálneho odpadu
17. 12. 2019 Papier
26. 12. 2019 Plasty
27. 12. 2019 Vývoz komunálneho odpadu

Poznámka:

Sklo vkladajte do kontajnerov /zvonov/, určených na separovaný zber.

Papier vkladajte do 1100 l kontajnerov pri obecnom úrade.

12.4. a 14.8.2019 bude papier vykupovaný spoločnosťou Brantner.

Odvoz BIO ODPADU obec upresní.

Nespaľujme odpady!

Môžeme si pestovať v záhradke ovocie a zeleninu? Môžeme, ale ak sa v susedstve spaľujú odpady, je možné, že nami vypestované ovocie a zelenina je ešte možno škodlivejšie, ako to z obchodu.

V súčasnosti je v platnosti viacero zákonov a vyhlášok, ktoré spaľovanie odpadov v domácnostiach a na voľných priestranstvách zakazujú. Ak sa nechceme dostať do rozporu s týmito právnymi predpismi, nemali by sme spaľovať žiaden odpad. Žiaden spôsob zneškodňovania odpadov (spaľovanie, skládkovanie a pod.) problém rastúceho množstva a škodlivosti odpadov nevyrieši. Vždy sa znovu objaví v nejakej inej forme (plynnej - dym stúpajúci z komínov alebo tuhej - škvára, popol, skládka odpadov, atď.).

Preto je vhodné a potrebné, aby sme sa pri nakladaní s odpadmi snažili riadiť hierarchiou:

1. **Predchádzajme** vzniku odpadov
2. **Minimalizujme** ich množstvo a škodlivosť
3. **Opätovne používajme** čo najviac výrobkov
4. **Recyklujme** nepoužiteľné veci

Spaľovanie. Pri spaľovaní napr. v peci, kotle alebo na ohnisku môže vznikáť viac nebezpečných škodlivín a jedov ako v kvalitnej spaľovni komunálnych odpadov (tým sa však spaľovni nechceme zastávať).

Hlavné príčiny sú dve: 1. Teploty, pri ktorých prebieha horenie, sú nízke - palivo je nedokonale oksylované. Výsledkom je nedokonalé spaľovanie, pri ktorom uniká do ovzdušia čpavok, fenoly, kyanidy, dechty... Tieto látky nepríjemne zapáchajú, dráždia sliznice horných dýchacích ciest, vedú k bolestiam hlavy, alebo pôsobia ako nervový jed. 2. Polyaromatické uhl'ovodíky obsiahnuté v dechtoch sú dokonca prvými látkami, u ktorých boli dokázané rakovinotvorné účinky.

Veľmi nebezpečnými produktmi spaľovania sú tzv. **dioxíny (patria medzi najsilnejšie syntetické jedy).**

Emisné limity odporúčané EÚ na dioxíny pre spaľovne odpadov sú práve pri spaľovaní v domácnostiach alebo na ohniskách často prekračované. V Írsku na farme p. Hanrahanola v meste Clonmel zomrelo 220 kráv predávkovaním dioxínmi a veľa občanov malo obrovské zdravotné problémy, a to na základe spaľovania v susednej spaľovni.

Aké škodlivé látky teda vznikajú pri pálení jednotlivých druhov odpadov?

Plasty

Plasty sú obohatené rôznymi zmäkčovadlami, farbivami, stabilizátormi... Tie môžu obsahovať ťažké kovy - hlavne kadmium a zinok. Pri spaľovaní sa uvoľňujú do ovzdušia alebo zostávajú v popole.

- Pri nedokonalom horení plastov vzniká veľa oxidu uhoľnatého (CO). Tento plyn je jedovatý. Je schopný viazať sa na krvné farbivo - hemoglobín, čím znemožňuje prenos kyslíka krvou. Môže to viesť k vnútornému uduseniu.
- Spaľovaním plastov sa uvoľňujú uhl'ovodíky, ktoré prispievajú ku vzniku fotochemického smogu. Ďalším nebezpečenstvom je unik ftalátov, ktoré majú schopnosť hromadiť sa v ľudskom tele. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ich označila za ešte škodlivejšie ako obávané polychlórované bifenyly. Spaľovaním plastov môžu vzniknúť aj monoméry príslušného plastu (základné stavebné kamene jeho uhl'ovodíkového reťazca). Sú to hlavne etylén (vzniká pri spaľovaní PE, HDPE, LDPE), propylén (PP) a styren (PS). Vo vysokých koncentráciách sú jedovate alebo majú na ľudské zdravie dlhodobé účinky (majú narkotické účinky a pôsobia negatívne na krvný obeh).
- **Polyamidy.** Najnebezpečnejšie je spaľovanie PVC - polyvinylchloridu! Škodlivé je aj jeho dokonalé spaľovanie pri vysokých teplotách v spaľovni. Horením PVC vzniká kyselina chlorovodíková (HCL), ktorá silne dráždi horné dýchacie cesty. Napr. pri horení kusu inštaláčnej trubky z PVC s dĺžkou 0,5 m sa môže vyprodukovať dostatok plynného chlorovodíka na to, aby usmrtil dospelého človeka. Pri spaľovaní uniká do komína aj monomér PVC - vinylchlorid. Je to veľmi jedovatá látka s rakovinotvorným účinkom. Ďalším veľkým nebezpečenstvom sú aj už zmienené karcinogénne dioxíny. Spálením 1 kg PVC sa môže vyprodukovať také množstvo dioxínov, ktoré by postačilo na vyvolanie rakoviny u 50 000 laboratórnych zvierat.
- Uvoľňuje sa i plynný chlór, či ešte agresívnejší fosgén. Sú to nebezpečné látky, ktoré sa používali v prvej svetovej vojne ako bojové plyny. Vysoké koncentrácie majú za následok poleptanie pľúc a okamžitú smrť, nižšie vedú k ochoreniam dýchacích ciest.

Guma. Spaľovaním gummy vznikajú oxidy síry, ktoré dráždia dýchacie cesty a sadze. Tie obsahujú v úvode zmienené polychlórované uhl'ovodíky. Medzi nimi sa nachádzajú silné jedy aj rakovinotvorné látky.

Drevotrieska a starý nábytok. Pri výrobe drevotriesky sa môžu ako tmeliaca látka používať formaldehydové živice. Pri horení sa rozkladajú a uvoľňujú sa formaldehyd a fenoly. Formaldehyd väčšinou zhorí, fenoly unikajú do ovzdušia. Sú to nepríjemne zapáchajúce jedy so silným dráždivým účinkom. Pri pálení starého nábytku môžu z použitých náterových hmôt vznikáť ďalšie škodlivé látky. Vyrábajú sa z nich umelé textilné vlákna (silon, nylon). Pri ich nedokonalom horení vzniká hlavne čpavok. Ten už pri nižších koncentráciách dráždi oči, sliznice nosa, spôsobuje nevoľnosť a bolesti hlavy. V malom množstve uniká aj kyanovodík, ktorý i v malých koncentráciách vyvoláva škrabanie v krku, sčervenanie spojiviek, prudké bolesti hlavy až závrate.

Poznámka:

Sklo vkladajte do kontajnerov /zvonov/, určených na separovaný zber.

Papier vkladajte do 1100 l kontajnerov pri obecnom úrade.

12.4. a 14.8.2019 bude papier vykupovaný spoločnosťou Brantner.

Odvoz BIO ODPADU obec upresní.